

sice, že § 19 (2) příd. zák. stanoví, že, aby zajištěno bylo řádné hospodaření, je »péčí« t. j. povinností pozemkového úřadu (učiniti potřebná opatření k ochraně trvajících práv vodních a, jeví-li se toho potřeba, upravit nově užívání vodních sil), zřídit služebnosti vodní i cestné a učiniti vůbec vše, co vyžaduje řádné hospodaření, avšak to nemění nic na otázce, zda žalovanému služebnost odvádění vody, tak jak ji vykonává, právo k tomu, co činí a čím ve vlastnictví žalobcovo zasahuje, přísluší čili nic; neboť ať mu přísluší nebo ne, ať mu bude přiznáno nebo oduznáno, nebude se to dotýkati práva Státního pozemkového úřadu učiniti předepsané opatření, ač-li ještě i nyní, po právoplatnosti přidělu, jest k tomu příslušný a oprávněný (§ 19 předpokládá, že opatření ta budou učiněna hned v pracovním plánu, o němž mluví § 18, a přejdou tedy do přidělových listin, § 27 téhož zák. nikoli však nemyslí, že by bylo možno opatření ta činiti i kdykoli po právoplatnosti přidělových listin), což zde ovšem rozhodovati netřeba. Právomoc Státního pozemkového úřadu podle § 19 náhr. zák. jest totiž diskrecionární, pozemkový úřad může upravit poměry bez ohledu na služebnosti, jež tu jsou, zejména tedy nové služebnosti zřídit a ty, jež tu jsou, zrušiti, když toho vyžaduje nové přidělem nastalé rozdělení půdy a hospodářský prospěch, kdežto soud může uznati jen služebnost už po právu existující (nabytou), naopak není-li posud nabyta, musí ji oduznati, nemůže ji ale z vlastní moci ani zřídit ani zrušiti, a tak rozhodnutím o žalobě, o níž jde, ať už služebnost uzná nebo oduzná, buď se stane opatření Státního pozemkového úřadu — pořad předpokládajíc, že není již promeškáno — zbytečným, anebo se stane pokud se týče zůstane naopak nutným. Pořad práva a opatření Státního pozemkového úřadu nejsou tedy úkony, jež by se navzájem vylučovaly.

Čís. 8795.

Není závady, by jistina a úroková pohledávka nebyly uplatněny zvláštními žalobami, jež co do věcné příslušnosti (§§ 49 a 50 j. n.) jest posuzovati samostatně.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, R I 119/29.)

Žalobce zažaloval polovinu jistinné pohledávky 40.000 Kč na sborovém soudě, úrokovou pohledávku z téže jistiny na okresním soudě. Proti žalobě na okresním soudě vznesl žalovaný námitku věcné nepříslušnosti, jíž soud prvního stupně vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel uplatňuje, jako již v nižších stolicích, že nelze považovati souzenou úrokovou pohledávku za samostatnou pohledávku, která by

mohla býti uplatňována zvláštní žalobou, ana byla současně zažalována jistinná pohledávka, z níž úroková pohledávka prýští, a že takové oddělené zažalování příčí se procesní hospodárnosti. Než tato výtká jest lichá. Souvislost mezi pohledávkou jistinnou a úrokovou pohledávkou (§ 912 obč. zák. a § 54 j. n.) dochází ovšem procesuálně výrazu v tom, že lze obě pohledávky shrnouti v téže žalobě. Než tato souvislost není nezrušitelná a nevadí tomu, by jistina a úroková pohledávka nebyly uplatněny zvláštními žalobami, jež co do příslušnosti podle §§ 49 a 50 j. n. jest posuzovati samostatně, poněvadž se tímto odděleným zažalováním ruší ona souvislost obou požadavků (srv. Gl. U. n. ř. 7681). K tomu nutno ještě zdůrazniti, že z jistinné pohledávky zažalována byla jen polovice, kdežto touto žalobou domáhá se žalobce úroků z celé jistinné pohledávky, takže tu není ani úplné souvislosti požadavků odděleně zažalovaných. Procesní hospodárnost není zde rozhodná, nýbrž může míti vliv teprve na řešení otázky útrat sporu.

Čís. 8796.

Byla-li žaloba doručena tomu, kdo byl v ní označen, třebas mylně, jako žalovaný, nemůže žalobce navrhnouti na soudě, by bylo žalovanému přikázáno, by žalobu vrátil.

(Rozh. ze dne 16. března 1929, R I 138/29.)

Žaloba proti majiteli velkostatku v O. byla doručena ředitelství velkostatku v O. Po doručení žaloby navrhl žalobce, by majitel velkostatku v O. doručenou mu žalobu vrátil, ježto žaloba byla určena a adresována proti majiteli velkostatku v O., nikoliv proti bývalému majiteli velkostatku v O. Soud první stolice návrhu vyhověl, rekursní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc prvnímu soudu, by dále ve sporu jednal bez vyžádání si stejnopisu žaloby od žalovaného. Důvody: Právem ohražuje se stěžovatel proti příkazu, by doručenou mu žalobu do tří dnů soudu vrátil, neboť žaloba podle záhlaví čelí proti majiteli velkostatku v O. a tomu podle modrého zpátečního lístku k rukám jeho ředitelství byla doručena. Otázkou sporu bude, zda stěžovatel jest ke sporu pasivně oprávněn, o čemž procesní soud posud nerozhodl a k čemuž nepotřebuje stejnopisu žaloby stěžovateli doručeného. Proto bylo napadený příkaz zrušiti a prvnímu soudu uložit, by bez vyžádání si žaloby ve sporu dále jednal.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

O tom, kdo jest pravý žalovaný, nelze v tomto období sporu rozhodovati, nýbrž teprv až ve věci samé, neboť zde záleží zatím jen na tom, zda žaloba byla doručena žalovanému, jež žaloba jako takového udává, t. j. adrese od žalobce udané — lze přece žalovati i osobu nepravou, a